

Resolucija Odbora regij o finančni krizi

(2009/C 76/13)

ODBOR REGIJ

1. **je zaskrbljen** zaradi resnih socialnih posledic finančne krize in njenega vpliva na celotno gospodarstvo in posebej na območja in državljanke; zato **poziva** k odločnemu ukrepanju v podporo povpraševanju ter malim in srednjim podjetjem ter lokalnim in regionalnim oblastem, da se ohrani kohezija in zaščitijo ključne naložbe ter projekti na področju infrastrukture;

2. v celoti **podpira** cilj varnega enotnega finančnega trga v Evropski uniji, ki temelji na visokih zahtevah za preglednost ter naprednem in odzivnem sistemu nadzora na ustreznih ravneh upravljanja; **poudarja**, da se je treba izogibati ukrepom in predpisom, ki bi lahko ovirali delovanje finančnega trga, treba pa si je skupaj prizadevati za zagotavljanje dobrega finančnega poslovanja, da se ponovno vzpostavi zaupanje v gospodarstvo.

Glede pobud EU za reševanje in premagovanje finančne krize

ODBOR REGIJ

3. **pozdravlja** dogovor, dosežen na zasedanju Evropskega sveta 15. in 16. oktobra 2008, ki je temeljni pogoj za povrnitev zaupanja v finančne trge, in **meni**, da je ta sklep kljub proračunskemu in davkoplachevalskemu strošku pomemben korak za ponovno vzpostavitev zaupanja znotraj finančnega sektorja in za zmanjšanje posledic krize v gospodarstvu;

4. **odobrava** odločitev EU, da poveča minimalna jamstva za prihranke državljanov na območju EU, ki **jo pozdravlja kot** ustrezen ukrep za zavarovanje prihrankov državljanov in kratkoročno vrnitev zaupanja v bančni sistem brez dodatnih stroškov za davkoplachevalce ali izkrivljanja konkurence, in **podpira** cilj preprečevanja stečajev večjih bank v EU;

5. **pozdravlja** napoved držav članic, da bodo prek Evropske investicijske banke do leta 2011 namenile 30 milijard eurov za pomoč malim in srednjim podjetjem v Evropi, kljub temu pa **poudarja**, da je to šele prvi korak v podporo gospodarstvu;

6. **poudarja** pomembno vlogo Evropskega socialnega sklada in programov za blažitev negativnih učinkov trenutne krize ter poziva Evropsko komisijo, da preuči možnosti za prilagoditev obstoječega instrumenta trenutnim razmeram, vključno z revizijo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, da bi ta instrument postal bolj operativen;

7. **podpira** nedavne pobude Komisije za spremembe direktiv, ki urejajo finančne trge, s posebnim poudarkom na nadzornih ukrepih, obvladovanju tveganj in kriz, in **poziva Evropsko komisijo**, naj upošteva vlogo lokalnih in regionalnih oblasti;

8. **poziva** Evropsko komisijo, naj predlaga direktivo o uskladitvi vrst informacij, ki jih zagotavljajo finančne institucije o finančnih produktih, da se uvede obveznost lahko razumljivega razvrščanja tveganj, poenostavijo pogodbe in določijo natančne zahteve za preglednost bančnih storitev;

9. **poziva** Evropsko komisijo k spodbujanju sporazuma o kodeksu ravnanja, ki bi zagotavljal, da profitne dejavnosti finančnih institucij niso v nasprotju s splošnim javnim interesom;

10. poleg tega **poudarja**, da posledice finančne krize za gospodarstvo ne bi smele spremeniti določenih dolgoročnih političnih prednostnih nalog EU, zlasti glede spodbujanja več in boljših delovnih mest, promocije raziskav in razvoja, izboljšanja konkurenčnosti, krepitev teritorialne kohezije in boja proti vzrokom in posledicam segrevanja ozračja;

11. **poziva** Evropsko komisijo, naj pozorno spremlja zadolženost posameznikov, zlasti dolgove, povezane s kreditnimi karticami, ki se hitro povečujejo, kar vodi k temu, da posojilojemalci dolga ne poplačajo;

12. **pozdravlja** imenovanje skupine na visoki ravni za mehanizem za nadzor evropskih finančnih trgov in opozarja, da jo sestavljajo strokovnjaki iz finančnih institucij, nacionalnih finančnih ministrstev, bančništva in industrije; **na žalost** pa v tej skupini (De Larosière Group) lokalne in regionalne ravni upravljanja niso zastopane, zato **poziva** k imenovanju predstavnika Odbora regij;

13. **poziva** k vzpostavitvi lastnega ureditvenega okvira z učinkovitimi sistemi predpisov in mehanizmi kazenskega pregona;

14. **poziva** k reviziji mednarodnega finančnega sistema za povečanje preglednosti finančnih operacij, pregled meril varnega in skrbnega poslovanja ali računovodenja, ki se uporabljajo v finančnih institucijah, okrepitev odgovornosti upraviteljev in omejevanje sistemskih določb, ki spodbujajo pretirano tveganje (npr. listinjenje, politike plač); **poudarja** tudi večje usklajevanje med različnimi nadzornimi organi glede nadzora čezmejnih finančnih skupin.

Glede lokalne razsežnosti finančnega sistema

ODBOR REGIJ

15. **opozarja**, da so lokalne in regionalne oblasti odgovorne za tretjino javnih izdatkov in več kot dve tretjini javnih naložb v EU, zato jih je treba obravnavati kot dejavne akterje pri reševanju krize in ohranjanju prihodnje gospodarske rasti; zato **vztraja**, da je treba lokalne in regionalne oblasti podpirati pri njihovih naložbah, na primer v infrastrukturo, da bi se izognili nevarnemu začaranemu krogu pomanjkanja naložb – izgube delovnih mest – pomanjkanja kreditov – nadaljnega pomanjkanja naložb;

16. **poudarja**, da so lokalne in regionalne oblasti neposredno vpletene v finančno krizo, saj so hranilnice v številnih državah trdno ukoreninjene v regijah; lokalne in regionalne oblasti so v neposredni bližini lokalnega prebivalstva in podjetij in prispevajo h gospodarski, socialni in teritorialni koheziji, saj delujejo kot gonilna sila pri ustanavljanju podjetij ter malih in srednjih podjetij;

17. zato **poziva** Svet, Komisijo in države članice, naj priznajo pomembno vlogo lokalne in regionalne ravni v delovanju javnih finančnih posrednikov; **poziva** k posvetovanju z lokalnimi in regionalnimi oblastmi v fazi oblikovanja in izvajanja vsake nove strukture finančnega sistema EU, da se zagotovi izmenjava izkušenj in prenos strokovnega znanja od spodaj navzgor, kar bo v korist gospodarstvu, MSP in državljanom.

Glede politike konkurenčnosti

ODBOR REGIJ

18. **pozdravlja** sporočilo Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe v zvezi s finančnimi institucijami v okviru trenutne svetovne finančne krize ⁽¹⁾ in **poziva** Evropsko komisijo k pozornemu spremljanju učinkov državne pomoči, dodeljene v skladu s členom 87(3)b Pogodbe ES posameznim bankam, zato da bi se ta pomoč ohranjala na minimalni ravni in da bi se preprečilo izkrivljanje konkurence;

19. **pozdravlja** dogovor o minimalnem jamstvu za prihranke v višini 50.000 eurov in poziva k ustreznim davčnim spodbudam za javnost, ki bodo zagotovile minimalno izkrivljanje konkurence in enake konkurenčne pogoje za vse finančne ustanove. Ti ukrepi so pomembni za ponovno pridobitev zaupanja državljanov v finančni sistem;

20. **predlaga** revizijo ocenjevalnega sistema, da bi uvedli preproste kode in/ali kategorije za razlikovanje bank z varnim naložbenim profilom od tistih s tveganim poslovanjem; **meni**, da bi bila zato zelo koristna ustanovitev Evropske agencije za ocenjevanje bonitete;

⁽¹⁾ COM(2008/C 270/02) – 25.10.2008.

21. **podpira** prizadevanja Evropske komisije za odpravo vseh izkrivljanj na notranjem finančnem trgu (Poročilo o preiskavi sektorja v zvezi z bančnim poslovanjem s prebivalstvom z dne 31. januarja 2007) in še vedno prisotne razdrobljenosti na nacionalni ravni ter razlik v stopnjah dobička, določanju cen in nesorazmernosti informacij; **se strinja** s ciljem Komisije za dokončno vzpostavitev preglednejšega in trdnjšega skupnega finančnega trga, ki se bo lahko bolje odzival na svetovne spremembe.

Glede proračunskih zadev

ODBOR REGIJ

22. **ponovno opozarja**, da so lokalne in regionalne oblasti ključni akterji na področju oblikovanja politik in proračuna, ker se spopadajo z izzivi, ki bodo v naslednjih desetletjih za Evropo ključnega pomena;

23. **poudarja**, da bo finančna kriza z negativnimi učinki na gospodarsko rast in zaposlovanje povečala potrebo po podpori, socialni pomoči in cenovno ugodnejših javnih storitvah, na katero se lahko lokalne in regionalne oblasti najbolje odzovejo;

24. **opozarja** na verjetno poslabšanje finančnih pogojev za gospodarske akterje, vključno z lokalnimi in regionalnimi oblastmi, kar lahko vpliva na njihovo sposobnost sposojanja za nove naložbe;

25. **poziva**, da se posebna pozornost nameni finančnim sposobnostim lokalnih in regionalnih oblasti, in **zahteva**, da se jim nameni zadostna pomoč, če povečani stroški financiranja in davčno breme otežujejo izvajanje sicer trdnih in pomembnih projektov za regije in gospodarstvo EU na splošno.

Glede kohezijske politike

ODBOR REGIJ

26. **poziva**, da se v tem obdobju uvede večja prožnost pri uporabi strukturnih skladov, in med drugim **podpira** podaljšanje obdobja za mobilizacijo strukturnih skladov z referenčnega leta plus 2 (N+2) na referenčno leto plus 3 (N+3). Tako bo mogoče zagotoviti, da kakovostni projekti, ki naj bi prinesli učinkovite rešitve, niso izpostavljeni nepotrebnim tveganjem izgube finančne pomoči EU;

27. **poziva** finančne institucije, evropske oblasti in banke, da namenijo ustrezna finančna sredstva in/ali jamstva za naložbe v infrastrukturo in v inovativne projekte z dokazano kakovostjo, ki prispevajo h konkurenčnosti in učinkovitosti; **poudarja**, da je treba upoštevati dejstvo, da bi bilo prepozno sklepanje teh naložb za vpletena področja in njihove MSP uničujoče, negativne posledice pa bi imelo tudi za industrijo EU, saj bi vplivalo na gospodarsko rast ter ogrozilo dragocena delovna mesta;

28. **zahteva**, da se delež sofinanciranja lokalnih in regionalnih oblasti obravnava tako kot delež ESRR in ESS v okviru operativnih programov, in sicer da se ga za namene notranjega pakta stabilnosti posameznih držav ne upošteva. Tako bodo lokalne in regionalne oblasti lahko začele projekte za spodbujanje rasti in razvoja lokalnega gospodarstva in trga dela, ne da bi bile kaznovane z omejitvami, ki so v nekaterih državah predvidene za lokalne in regionalne oblasti, ki pakta ne spoštujejo (blokada dostopa do posojil, ustavitve zaposlovanja in zmanjšanje javnega financiranja);

29. **predlaga** tesnejše institucionalno partnerstvo med OR in EIB v zvezi s cilji krepitve ekonomske in socialne kohezije, kot določa Pogodba ES in posebej njen Protokol št. 28 o ekonomski in socialni koheziji;

30. **podpira** ukrepe za reformo, ki jih je napovedala EIB za poenostavitev postopkov pridobivanja posojil, razširitev posojil na nematerialne naložbe (licence, raziskave itd.), delitev tveganj med EIB in bankami in preglednost finančnih ugodnosti za MSP; **poziva** h krepitvi sposobnosti ukrepanja EIB pri projektih na področju infrastrukture, predvsem uporabo dolgoročnih investicijskih skladov (delniških skladov) za povečanje sposobnosti EIB; **predlaga** oblikovanje mehanizma, ki bi vključeval EIB in bi bil podoben mehanizmu podpore za MSP ter namenjen pomoči lokalnih in regionalnih oblasti pri sofinanciranju projektov, povezanih s teritorialno kohezijo.

Glede trajnostne Evrope

ODBOR REGIJ

31. **potrjuje** zavezanost OR za doseganje ciljev boja proti podnebnim spremembam in **izraža upanje**, da bodo ti izpolnjeni ne glede na gospodarske težave; zato si je treba prizadevati za krepitev evropskih naložb v tehnologije obnovljivih virov energije s financiranjem programov (promet, stavbe itd.) in raziskav, zlasti v MSP;

32. **ponovno poudarja** svojo zavezanost za doseganje dinamične trajnostne gospodarske rasti v okviru trdnega evropskega socialnega modela, energetske učinkovitosti in zmanjšanja okoljskega vpliva; **izjavlja**, da teh ciljev niti v današnjih izjemnih okoliščinah ne smejo ogroziti ne ukrepi EU ne ukrepi lokalnih in regionalnih oblasti; **poziva** odgovorne akterje, da prevzamejo vodilno vlogo in pretvorijo tveganja v priložnosti s spodbujanjem raziskav in naložb v učinkovite tehnologije, ki bi dolgoročno zagotovile gospodarsko obnovo s trajnostnim okoljskim ravnanjem;

33. **pooblašča** svojega predsednika, da to resolucijo predloži Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu, Svetu ter predsedstvu Evropske unije.

V Bruslju, 27. novembra 2008

Predsednik
Odbora regij
Luc VAN DEN BRANDE